

ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ

INSTALLATION ART - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΜΑΡΙΝΑ ΖΕΡΒΟΥ

INSTALLATION ART - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η έννοια του **Installation art**, ξεκινάει από το 1960 περίπου αλλά μπορούμε να εντοπίσουμε την απαρχή αυτής της μορφής τέχνης με την εισαγωγή των έργων του

Marcel Duchamp με ready-mades στις αρχές του 20ου αιώνα.

Στις Καλλιτεχνικές Εγκαταστάσεις ενσωματώνονται πολλά και διαφορετικά είδη τέχνης, δημιουργώντας σημαντικές πρωτοπορίες και αλλαγές στην ανάπτυξη της καλλιτεχνικής δημιουργίας. Ορισμένες από αυτές τις αλλαγές είναι: η άρση του διαχωρισμού της καλλιτεχνικής δημιουργίας σε κλάδους, η ενεργητική συμμετοχή του θεατή, η εφημερότητα, η ακαθοριστία και η χρονικότητα.

Marcel Duchamp, readymade, Bicycle Wheel

Marcel Duchamp, The Fountain, 1917

Τι είναι μια καλλιτεχνική εγκατάσταση;

Την καλλιτεχνική εγκατάσταση δεν μπορείς να την ορίσεις όπως θα όριζες και θα περιέγραφες μία παραδοσιακή μορφή τέχνης (ζωγραφικός πίνακας, γλυπτό, χαρακτικό).

Για την υλοποίηση μίας καλλιτεχνικής εγκατάστασης χρησιμοποιείται συνήθως μεγάλο εύρος υλικών και μέσων. Σε μια καλλιτεχνική εγκατάσταση ο καλλιτέχνης για να δημιουργήσει το έργο του μπορεί να χρησιμοποιήσει ready-mades, found-objects, video installations, sound installations, ζωγραφική, γλυπτική κ.τ.λ.

Το τελικό έργο είναι συνήθως μεγάλων διαστάσεων και καταλαμβάνει μεγάλους σε έκταση χώρους (που μπορεί να είναι οι χώροι ενός μουσείου ή μιας γκαλερί ή ακόμα ένας δημόσιος χώρος).

Θεόδουλος Γρηγορίου (1990, *Aperto*) και (1997), Εγκατάσταση στους χώρους του NiMAC

Ο καλλιτέχνης δεν δημιουργεί ένα στατικό έργο αλλά ένα εικαστικό περιβάλλοντα χώρο όπου ο θεατής καλείται να δραστηριοποιηθεί και να περπατήσει μέσα στο ίδιο το έργο.

Μια καλλιτεχνική εγκατάσταση, ένα έργο installation, ενεργοποιείται με την παρουσία και την κίνηση του θεατή μέσα σ' αυτό.

Ο θεατής με την παρουσία και τη συμμετοχή του ολοκληρώνει το έργο και ταυτόχρονα γίνεται ο ίδιος μέρος του έργου.

Γενικά όλοι οι καλλιτέχνες (γλύπτες, ζωγράφοι κ.τ.λ) μέσα από τα έργα τους επιδιώκουν και αναζητούν τις αντιδράσεις του κοινού. Θέλουν να επικοινωνήσουν και να μεταφέρουν τις δικές του ιδέες προς τους θεατές. Επιπλέον όμως σε μια εγκατάσταση οι καλλιτέχνες επιδιώκουν ο θεατής να δράσει, να ενεργοποιηθεί ώστε να βιώσει το έργο ως μια μοναδική εμπειρία.

Οι καλλιτέχνες που ασχολούνται με τις καλλιτεχνικές εγκαταστάσεις δημιουργούν εμπειρίες (καινούργιες, πρωτόγνωρες) για τους συμμετέχοντες (τους θεατές) σε ένα συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Νίκος Χαραλαμπίδης (1997 και 2003), Εγκατάσταση στους χώρους του NiMAC

Γιατί συγκεκριμένο χώρο και χρόνο;

Σε μια καλλιτεχνική εγκατάσταση σημαντικό ρόλο παίζει και ο χώρος.

Η καλλιτεχνική εγκατάσταση επεμβαίνει στην αρχιτεκτονική ενός χώρου συνεπώς αποτελεί μια καλλιτεχνική δραστηριότητα που ενεργοποιεί και διαμορφώνει εκ νέου ένα χώρο.

Επίσης ο ίδιος ο χώρος μέσα στον οποίο τοποθετείται μια εγκατάσταση γίνεται κομμάτι του έργου.

Αν μια εγκατάσταση στηθεί σε άλλο χώρο τότε, λόγω της άρρηκτης σχέσης χώρου - έργου, η εγκατάσταση γίνεται εκ νέου άλλο έργο τέχνης.

Σε μια εγκατάσταση υπάρχει πάντα μια αμοιβαία σχέση αλληλεπίδρασης μεταξύ έργου - χώρου, έργου - παρατηρητή, παρατηρητή - χώρου.

Tate Modern, London

Louise Bourgeois, Guggenheim, Museum, Bilbao

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Berlinde De Bruyckere: Kreupelhout – Cripplewood installation at Venice Biennale 2013

joana vasconcelos versailles 2012

RICHARD SERRA, *The Matter of Time*, 2005, Guggenheim Museum, Bilbao

RICHARD SERRA
Te Tuhirangi Contour
1999/2001
56 Corten steel plates
252m x 6m x 50mm